

SV15

FRANZ SCHUBERT
1797 - 1828

01

MEASHA BRUEGGERGOSMAN, soprano
JUSTUS ZEYEN, piano

DIJOUS 20 D'AGOST, 21.30 H

SCHUBERTÍADA
VILABERTRAN
2015

Lieder de Franz Schubert

Die Mutter Erde, D. 788
Nacht und Träume, D. 827
Nachtstück, D. 672
Der Tod und das Mädchen, D. 531

Suleika I, D. 720
Auf dem Wasser zu singen, D. 774
Ganymed, D. 544
Willkommen und Abschied, D. 767

Das Heimweh, D. 851
Die Allmacht, D. 852

Shéhérazade, de Maurice Ravel

Asie
La flûte enchantée
L'indifférent

Wesendonck Lieder, de Richard Wagner

Der Engel
Stehe still!
Im Treibhaus
Schmerzen
Träume

Ajuntament de Vilabertran

JOVENTUTS
MUSICALS
D'ESPANYA

JOVENTUTS
MUSICALS
DE CATALUNYA

Ajuntament
de Figueres
Alt Empordà

Diputació de Girona

Generalitat de Catalunya
Departament
de Cultura

Eros i Tànatos

El recital d'aquesta nit comença amb una selecció de *lieder* de Schubert agrupats en tres blocs, el primer dels quals ens remet a la cita de Hamlet: "Morir, dormir, i potser somiar". A tots quatre *lieder* (compostos a partir de poemes de Friedrich von Stolberg, Mattäus von Collin, Johann Mayrhofer i Matthias Claudius) la mort s'hi presenta acollidora, i ofereix un repòs serè; el somni, per la seva banda, porta pau als nostres cors. *Die Mutter Erde*, D. 788, (1823) és un cant a la mort com a promesa de descans i pau, la terra acull amorosament el seu fill retornat. *A Nachtstück*, D. 672, (1819) assistim a la mort d'un home vell, acollit també per la natura, que el vetllarà en el seu somni. Fins i tot a *Der Tod und das Mädchen*, D. 531 (1817), on l'angoixa de la donzella en presència de la mort és evident, aquesta es presenta tranquil-litzadora i seductora: "entre els meus braços dormiràs plàcidament". *Nacht und Träume* (1825), invoca la nit i els somnis que ens traslladen a un món millor, per això quan arriba el dia els cors preguen perquè torni la nit.

El segon bloc podria portar per subtítol "natura i sentiments" perquè els quatre *lieder* que el formen exalten la vida a través de la natura. A *Suleika I*, D. 720 (1821), segons Brahms "el *lied* més bell del món", el vent de llevant anuncia l'arribada de l'estimat i anticipa la felicitat. A *Auf dem Wasser zu singen*, D. 774 (1823), ens retrobem amb el poeta Stolberg; és l'únic *lied* del bloc que no té poema de Goethe. Els versos ens recorden que així com el riu flueix cap a la mar, la vida flueix cap a la mort; malgrat que el missatge no sembla gaire optimista, la música, una elegant barcarola, ens convida serenament a gaudir del viatge. Els versos de *Ganymed*, D. 544 (1817), es poden interpretar com un himne a l'amor on Ganimedes es lliura a Zeus; a través de la música de Schubert el poema es pot interpretar també com una experiència espiritual, el desig d'un món millor, simbolitzat pels dons de la primavera. Finalment *Willkommen und Abschied*, D. 767 (1821), ens porta un amor d'una sola nit, la felicitat d'arribar, arribar i marxar gaudint de cada instant.

Tanquen la primera part del programa dos *lieder* compostos per Schubert a l'agost del 1825, *Das Heimweh*, D. 851 i *Die Allmacht*, D. 852, tots dos amb poemes del seu amic Johann Ladislaus Pyrker, patriarca de Venècia i poeta a estones perdudes. Novament trobem la presència de la natura, en el primer cas en les muntanyes que el protagonista troba a faltar i en el segon, per lloar la glòria de Déu. Sembla ser que Pyrker va escriure el seu poema *Das Heimweh* per a Schubert, que va compondre amb els versos un *lied* variat i molt més llarg del que és habitual, pràcticament una balada. *Die Allmacht*, per la seva banda, és un himne de caràcter emfàtic i grandiloquent.

Gairebé cinquanta anys després de la mort de Schubert, Richard Wagner va escriure els seus *lieder* més cèlebres, els Wesendonck Lieder. A finals de 1857 ell i la seva dona Minna s'estaven a Zuric, en una caseta que els havia prestat Otto Wesendonck, mentre preparava la seva òpera *Tristan und Isolde*. Wagner s'havia enamorat de Mathilde, la dona del seu mecenes, de qui molts anys després va dir que havia estat "el seu primer i únic amor"; aquestes cinc cançons, escrites a mesura que Mathilde n'escribia els poemes, li van servir en part com a esborrany musicals per a l'òpera, en part per

canalitzar un amor que sempre va mantenir que "havia estat pur" i que "no havia ofès mai la moral". Fins llavors, Wagner només havia escrit alguns *Lieder* no gaire reeixits, durant la seva època a París, quan mirava de fer-se famós i aconseguir encàrrecs; d'aquestes esplèndides peces, però, va quedar-ne ben satisfet: "mai no he fet res millor que aquestes cançons i poques de les meves obres estan a la seva altura". Totes cinc estan amarades de l'esperit de *Tristan und Isolda* però n'hi ha dues on s'identifiquen clarament diversos passatges de l'òpera: són *Träume*, que ens porta al duo del segon acte *O sink hernieder, Nacht der Liebe*, i *Im Treibhaus*, que identifiquem amb el preludi i el primer monòleg de Tristany, *Dünk dich das*, del tercer acte. Avui en sentirem la versió original per a veu i piano; Wagner va fer una transcripció per a violí solista i un conjunt de vuit instruments de *Träume* com a regal d'aniversari per a Mathilde i més tard Felix Mottl va orquestrar el cicle sencer.

A la mateixa època que Wagner escrivia els *Wesendonck Lieder*, en ple romanticisme alemany, naixia a França la *mélodie*, coincidint amb l'eclosió de la poesia simbolista i parnassiana. Un dels trets característics de la *mélodie* és l'orientalisme, l'ús de temes i sonoritats que evoquen un Orient més o menys imaginari. En aquest context, Ravel va escriure *Shéhérezade* el 1903, a partir de tres poemes que el seu amic Tristan Klingsor havia escrit el mateix any. Està concebuda més com una obra de gran format que com una obra de cambra, i s'acostuma a interpretar sobretot en la seva versió orquestral (Ravel en va escriure simultàniament les versions per a orquestra i per a piano). La primera cançó, *Asie*, és una peça molt llarga i complexa, dividida musicalment en onze seccions separades per interludis més o menys breus. Shéhérezade somia amb viatjar a Àsia i va repassant tot d'imatges que associem amb *Les mil i una nits*. Les altres dues mélodies són més breus, sensuais tant pel dibuix de la veu com per l'acompanyament. *La flûte enchantée*, és una escena d'harem: mentre el seu guardià dorm, la jove es deixa estimar pel so de la flauta que li arriba de l'altra banda de la gelosia. Finalment, a *L'indifférent*, la jove desitja que entri a casa seva un jove que passa de llarg.

Sílvia Pujalte Piñán

Franz Schubert (1797 - 1828)

Maurice Ravel (1875 - 1937)

Richard Wagner (1813 - 1883)

FRANZ SCHUBERT (1797 - 1828)

Friedrich Leopold Graf von Stolberg-Stolberg

Die Mutter Erde (Lied)

Des Lebens Tag ist schwer und schwül,
Des Todes Odem leicht und kühl,
Er wehet freundlich uns hinab,
Wie welkes Laub in's stille Grab.

Es scheint der Mond, es fällt der Thau
Auf's Grab wie auf die Blumenau,
Doch fällt der Freunde Thrän' hinein
Erhellt von sanfter Hoffnung Schein.

Uns sammlet Alle, klein und groß
Die Mutter Erd' in ihren Schooß,
O säh'n wir ihr in's Angesicht
Wir scheutnen ihren Busen nicht!

(Lied, D. 788, abril 1823)

Matthäus Karl Edler von Collin

Nacht und Träume

Heil'ge Nacht, du sinkest nieder;
Nieder wallen auch die Träume,
Wie dein Mondlicht durch die Räume,
Durch der Menschen stille Brust.
Die belauschen sie mit Lust,
Rufen, wenn der Tag erwacht:
Kehre wieder, heil'ge Nacht!
Holde Träume, kehret wieder!

(Lied, en dues versions, D. 827, abans del juny 1823)

Johann Baptist Mayrhofer

Nachtstück

Wenn über Berge sich der Nebel breitet,
Und Luna mit Gewölken kämpft,
So nimmt der Alte seine Harf', und schreitet,
Und singt waldeinwärts und gedämpft:
"Du heil'ge Nacht!
Bald its' vollbracht.
Bald schlaf' ich ihn

La mare terra (Cançó)

El dia de la vida és pesat i sufocant;
l'hàlit de la mort lleuger i fred,
ens empeny amigable,
com fulles seques, cap a la tomba silenciosa.

Brilla la lluna, cau la rosada,
tant en la tomba com en la prada florida;
també cauen les llàgrimes de l'amic,
il·luminades per la lluïssor de dolces esperances.

La mare terra ens reuneix a tots,
petits i grans, en el seu si;
ah, si li miréssim la faç,
no temeríem que ens acollís!

Nit i somnis

Santa nit, quan tu arribes,
arriben també els somnis,
com el teu clar de lluna omple les cambres,
omple també el pit tranquil dels homes.
Els t'espíen amb plaer,
i criden, quan es desverga el dia:
Torna, santa nit,
dolços somnis, torneu!

Nocturn

Quan la boira s'estén sobre les muntanyes
i la lluna lluita amb els núvols,
pren el vell la seva arpa, camina
cap dins del bosc, i canta suauament:
"Oh, santa nit!
Aviat s'haurà acabat tot.
Aviat m'adormiré

Den langen Schlummer,
Der mich erlöst
Von jedem Kummer."

Die grüne Bäume rauschen dann,
Schlaf süß du guter alter Mann;
Die Gräser lispelein wankend fort,
Wir decken seinen Ruheort;
Und mancher traute Vogel ruft,
O laßt ihn ruh'n in Rasengruft!"
Der Alte horcht, der Alte schweigt –
Der Tod hat sich zu ihm geneigt.

(Lied, en dues versions, D. 672, octubre 1819)

Matthias Claudius **Der Tod und das Mädchen**

Das Mädchen:
Vorüber! Ach, vorüber!
Geh wilder Knochenmann!
Ich bin noch jung, geh Lieber!
Und röhre mich nicht an.

Der Tod:
Gib deine Hand, Du schön und zart Gebild!
Bin Freund, und komme nicht, zu strafen.
Sei gutes Muths! ich bin nicht wild,
Sollst sanft in meinem Armen schlafen!

(Lied, en dues versions pràcticament idèntiques, D. 531, febrer 1817)

Marianne von Willemeer **Suleikas I. Gesang**

Was bedeutet die Bewegung?
Bringt der Ost mir frohe Kunde?
Seiner Schwingen frische Regung
Kühlt des Herzens tiefe Wunde.

Kosend spielt er mit dem Staube,
Jagt ihn auf in leichten Wölkchen,
Treibt zur sichern Rebenlaube
Der Insecten frohes Völkchen.

Lindert sanft der Sonne Glühen,
Kühlt auch mir die heißen Wangen,
Küßt die Reben noch im Fliehen,
Die auf Feld und Hügel prangen.

en el llarg somni
que em lliurà
de totes les penes."

Llavors murmuren els arbres verds:
Dorm dolçament, bon home vell.
I les herbes remoregen vacil-lants.
Cobrirem el teu lloc de repòs.
I molts ocells amables criden;
deixeux-lo descansar en la seva tomba de gespa!
El vell escolta, el vell calla...
La mort s'ha inclinat damunt d'ell.

La mort i la donzella

La donzella:
Ves-te'n, aï, ves-te'n!
Ves-te'n, carcassa cruel!
Encara sóc jove, ves-te'n, estimat!
i no em toquis!

La mort:
Dóna'm la mà, bella i gentil criatura!
Sóc un amic, no vinc a castigar-te.
Coratge! Jo no sóc cruel,
dormiràs dolçament en els meus braços!

Primer cant de Suleika

Què significa aquesta agitació?
Et porta bones noves el vent de l'est?
El moviment refrescant de les seves ales
lenifica les profundes ferides del cor.

Juga acaronador amb la pols,
aixecant-la en núvols lleugers,
i empeny l'alegre munió d'insectes
cap protector ramatge de les vinyes.

Mitiga dolçament l'ardor del sol,
també em refresca les galtes enceses,
i tot volant refresca encara les vinyes
que lluen pels camps i pels turons.

TEXTOS

Und mir bringt sein leises Flüstern
Von dem Freunde tausend Grüße;
Eh' noch' diese Hügel düstern,
Grüßen mich wohl tausend Küsse.

Und so kannst du weiter ziehen!
Diene Freunden und Betrübten.
Dort wo hohe Mauern glühen,
Find' ich bald den Vielgeliebten.

Ach, die wahre Herzenskunde,
Liebeshaunch, erfrischtes Leben
Wird mir nur aus seinem Munde,
Kann mir nur sein Athem geben.

(Lied, en dues versions, D. 720, març 1821)

Friedrich Leopold Graf von Stolberg-Stolberg
Auf dem Wasser zu singen

Mitten im Schimmer der spiegelnden Wellen
Gleitet, wie Schwäne, der wankende Kahn;
Ach, auf der Freude sanft schimmernden Wellen
Gleitet die Seele dahin wie der Kahn;
Denn von dem Himmel herab auf die Wellen
Tanzet das Abendrot rund um den Kahn.

Über den Wipfeln des westlichen Haines
Winket uns freundlich der röthliche Schein;
Unter den Zweigen des östlichen Haines
Säuset der Kalmus im röthlichen Schein;
Freude des Himmels und Ruhe des Haines
Athmet die Seel' im erröthenden Schein.

Ach, es entschwindet mit thauigem Flügel
Mir auf den wiegenden Wellen die Zeit.
Morgen entschwinde mit schimmernden Flügel
Wieder wie gestern und heute die Zeit,
Bis ich auf höherem strahlenden Flügel
Selber entschwinde der wechselnden Zeit.

(Lied, D. 774, 1823)

Johann Wolfgang von Goethe
Ganymed

Wie im Morgenrot
Du rings mich anglübst,
Frühling, Geliebter!
Mit tausendfacher Liebeswonne

I els seus tendres murmuris
em porten mil salutacions de l'amic,
abans que s'enfosqueixin aquests turons
més de mil besos em saluden.

I ara pots continuar volant!
Serveix els amics i els entrístits.
Allà on brillen aquells alts murs
trobaré aviat l'estimat.

Ai, el missatge veritable del cor,
l'hàlit amorós, la vida refrescant,
m'arribaran només de la seva boca,
només el seu alè me'ls pot transmetre.

Per a cantar sobre l'aigua

En mig del centelleig de les onades jogasseres,
llisca, com un cigne, la barca insegura;
ai, i sobre les suaus ones espurnejants de l'alegria,
llisca, com la barca, la meva ànima;
des de dalt del cel sobre les ones
dansa la claror del capvespre al voltant de la barca.

Damunt els cims dels boscos de ponent
ens saluda amable la rogent resplendor;
sota les branques dels boscos d'orient,
murmuren les canyes en la rogent resplendor;
l'alegria del cel i la pau dels boscos
les respira l'ànima en la vermellor del vespre.

Ai, el temps se m'escapa amb ales plenes de rosada
sobre el bressoleig de les onades;
se m'escaparà demà el temps amb ales resplendent
com se m'escapà ahir i se m'ha escapat avui.
Fins que jo mateix m'escapi del temps canviant,
sota unes ales més altes i brillants.

En la resplendor del sol,
t'encens al voltant meu,
estimada primavera!
Amb mil delícies amoroses,

Sich an mein Herz drängt
Deiner ewigen Wärme
Heilig Gefühl,
Unendliche Schöne!

Daß ich dich fassen möcht'
In diesen Arm!

Ach, an deinem Busen
Lieg' ich, schmachte,
Und deine Blumen, dein Gras
Drängen sich an mein Herz.
Du kühlst den brennenden
Durst meines Busens,
Lieblicher Morgenwind,
Ruft drein die Nachtigall
Liebend nach mir aus dem Nebeltal.

Ich komme! Ich komme!
Wohin? Ach, wohin?

Hinauf, hinauf strebt's.
Es schweben die Wolken
Abwärts, die Wolken
Neigen sich der sehnden Liebe,
Mir, mir!
In eurem Schoße
Aufwärts,
Umfangend umfangen!
Aufwärts
An deinem Busen,
Alliebender Vater!

el sagrat sentiment
del teu etern ardor
s'apodera del meu cor,
bellesa infinita!

Si pogués estrènyer-te
entre els meus braços!

Ai, m'ajec en el teu pit,
i em marfonc;
les teves flors, la teva herba,
es premen contra el meu cor.
Apagues la set ardent
del meu pit,
amable brisa matinal!
Em crida amorós el rossinyol
des de la vall boirosa.

Ja vinc, ja vinc!
A on? Ai, a on?

Amunt! Sempre amunt!
Suren els núvols
a dalt, s'inclinen
cap a l'amor anhelant.
A mi! A mi!
En el vostre pit,
amunt!
Abraçant-me, abraceu-me!
Amunt,
en la vostra sina,
pare de tot amor!

(Lied, en tres versions pràcticament idèntiques, D. 544, març 1817)

Johann Wolfgang von Goethe
Willkommen und Abschied

Es schlug mein Herz, geschwind zu Pferde!
Es war gethan fast eh' gedacht;
Der Abend wiegte schon die Erde
Und an den Bergen hing die Nacht;
Schon stand im Nebelkleid die Eiche,
Ein aufgethürmer Riese, da,
Wo Finsterniß aus dem Gesträuche
Mit hundert schwarzen Augen sah.

Der Mond von einem Wolkenhügel
Sah kläglich aus dem Duft hervor,
Die Winde schwangen leise Flügel,

Benvinguda i comiat

Bategà el meu cor, i ràpid a cavall!
Tot just pensat i ja estava fet.
El vespre bressolava ja la terra,
i en les muntanyes era de nit;
ja hi havia allà el roure, vestit per la boira,
un gegant de formidable alçada,
i des dels matolls l'obscuritat
mirava amb cent ulls negres.

Darrere un turó de núvols la lluna
brillà pàl·lidament a través dels perfums.
Les ales lleugerament agitades dels vents

TEXTOS

Umsaus'ten schauerlich mein Ohr;
Die Nacht schuf tausend Ungeheuer;
Doch frisch und fröhlich war mein Muth:
In meinen Adern welches Feuer!
In meinem Herzen welche Gluth!

Dich sah ich, und die milde Freude
Floß von dem süßen Blick auf mich;
Ganz war mein Herz an deiner Seite
Und jeder Athemzug für dich.
Ein rosenfarbnes Frühlingswetter
Umgab das liebliche Gesicht,
Und Zärtlichkeit für mich – Ihr Götter!
Ich hofft' es, ich verdient' es nich!

Doch ach! schon mit der Morgensonne
Verengt der Abschied mir das Herz:
In deinen Küssen, welche Wonne!
In deinem Auge, welcher Schmerz!
Ich ging, du standst und sahst zur Erden,
Und sahst mir nach mit nassem Blick:
Und doch, Welch Glück geliebt zu werden!
Und lieben, Götter, Welch ein Glück!

(Lied, en dues versions, D. 767, desembre 1822)

Johann Baptist Ladislav Pyrker von Obertwart
Das Heimweh

Ach, der Gebirgssohn hängt
Mit kindlicher Lieb' an der Heimat.
Wie den Alpen geraubt,
Hinwelket die Blume,
So welkt er ihr entrissen dahin.

Stets sieht er die trauliche Hütte,
Die ihn gebar, im hellen Grün
Umduftender Matten;
Sieht das dunkle Föhrengehölz,
Die ragende Felswand über ihm,
Und noch Berg auf Berg
In erschütternder Hoheit
Aufgetürmt und glühend
Im Rosenschimmer des Abends.
Immer schwelt es ihm vor,
Verdunkelt ist alles um ihn her.

Ängstlich horcht er; ihm deucht,
Er höre das Muhen der Kühe vom nahen Gehölz

brunziren esgarrifoses en les meves orellas;
la nit créa milers de monstres,
però el meu ànim era fresc i alegre:
Quin foc en les meves venes!
Quina passió en el meu cor!

Et vaig veure, i una suau alegria
m'arribà de la teva dolça mirada.
Tot el meu cor al teu costat
i tots els batecs per a tu.
Un hàlit primaveral de color de rosa
rodejà la teva cara estimada,
amb tendresa per a mi... Oh, déus!
Ho esperava, però no m'ho mereixia!

Però, ai, ja amb el sol matinal
m'enconeix el cor el comiat.
Quin plaer en els teus besos!
Quina pena en els teus ulls!
Vaig partir i et vas quedar mirant a terra,
i em vas mirar amb els ulls humits:
i amb tot, quina felicitat ser estimat!
I estimar, déus, quina felicitat!

La nostàlgia de la patria

Ai, el fill de les muntanyes ,
té una passió infantil per la pàtria.
Igual que es va marcint la flor robada als Alps,
així es va pansint,
si és arrancat d'allà

Veu sense parar la caseta familiar
on va néixer, entre els verds clars
d'un prat perfumat;
veu el fosc bosquet de pins,
la prominent paret de roca per sobre d'ell,
i darrere, muntanyes i més muntanyes,
apilades fins a imponent altura,
brillant a la resplendor
rosada del capvespre.
Sempre hi pensa, tot allò altre
que el volta se li ha enfosquit.

Escolta aprensiu; li sembla
que sent els bramuls de les vaques del bosc proper

Und hoch von den Alpen herunter
 Glöcklein klingen,
 Ihm deucht, er höre das Rufen der Hirten,
 Oder ein Lied der Sennerin,
 Die mit umschlagender Stimme
 Freudig zum Widerhall aufjauchzt
 Melodien des Alplands:
 Immer tönt es ihm nach.

Ihn fesselt der lachenden Eb'nen
 Anmut nicht,
 Er fliehet der Städt' einengende Mauern
 Einsam und schaut aufweinend vom Hügel
 Die heimischen Berge;
 Ach, es zieht ihn dahin
 Mit unwiderstehlicher Sehnsucht.

(Lied, en dues versions, D. 851, Bad Gastein, agost 1825)

Johann Baptist Ladislav Pyrker von Obertwart
Die Allmacht

Gross ist Jehova, der Herr! Denn Himmel
 Und Erde verkünden seine Macht.
 Du hörst sie im brausenden Sturm,
 In des Waldstroms laut aufrauschendem Ruf;
 Du hörst sie in des grünenden Waldes Gesäusel,
 Siehst sie in wogender Saaten Gold,
 In lieblicher Blumen glühendem Schmelz,
 Im Glanz des sternebesäten Himmels,
 Furchtbar tönt sie im Donnergeroll
 Und flammt in des Blitzes schnell hinzuckendem Flug.
 Doch kündet das pochende Herz dir fühlbarer noch
 Jehovas Macht, des ewigen Gottes,
 Blickst du flehend empor
 Und hoffst auf Huld und Erbarmen.

(Lied, en dues versions, D. 852, Bad Gastein, agost 1825)

(Esbós per un Lied per a cor a quatre veus amb piano, D. 875A, gener 1826)

i que dalt dels Alps
 ressonen les campanes;
 li sembla, que sent els crits dels pastors,
 o una cançó de la vaquera
 que amb veu modulada
 canta a l'eco alegres
 melodies alpines;
 sempre li tornen a sonar.

No el lliga la gràcia
 de les planúries somrients,
 fuig tot sol de les muralles que envolten les ciutats,
 i contempla plorós des d'un turó
 les muntanyes de la pàtria;
 ah, l'atreuen
 amb irresistible nostàlgia!

L'Omnipotència

Gran és Jehovà, el Senyor! Els céls
 i la terra proclamen els seu poder.
 El sents en la tempesta fragorosa,
 en la crida penetrant del riu tempestuós del bosc;
 el sents en els murmuris dels boscos verds,
 el veus en l'or arrissat dels sembrats,
 en l'encant apassionat de les flors
 encisadores, en l'esplendor del cel estrellat.
 Sona amenaçador en el retruny del tro,
 i s'encén en el vol veloç del llamp tremolós.
 Però el teu cor palpitant veu encara més clarament
 el poder de Jehovà, el Déu etern,
 mirant enllaire, pregnant,
 i confies en la gràcia i en la misericòrdia.

TEXTOS

MAURICE RAVEL (1875 - 1937)

Arthur Justin Léon Leclère (Tristan Klingsor)
Shéhérazade

1 - Asie

Asie, Asie, Asie,
Vieux pays merveilleux des contes de nourrice
Où dort la fantaisie comme une impératrice
En sa forêt tout amplie de mystère.
Asie,
Je voudrais m'en aller avec la goëlette
Qui se berce ce soir dans le port
Mystérieuse et solitaire
Et qui déploie enfin ses voiles violettes
Comme un immense oiseau de nuit dans le ciel d'or.
Je voudrais m'en aller vers des îles de fleurs
En écoutant chanter la mer perverse
Sur un vieux rythme ensorceleur.
Je voudrais voir Damas et les villes de Perse
Avec les minarets légers dans l'air.
Je voudrais voir de beau turbants de soie
Sur des visages noirs aux dents claires;
Je voudrais voir des yeux sombres d'amour
Et des prunelles brillantes de joie
En des peaux jeunes comme des oranges;
Je voudrais voir des vêtements de velours
Et des habits à longues franges.
Je voudrais voir des calumets entre des bouches
Tout entourées de barbe blanche;
Je voudrais voir d'âpres marchands aux regards louches,
Et des cadis, et des visirs
Qui du seul mouvement de leur doigt qui se penche
Accordent vie ou mort au gré de leur désir.
Je voudrais voir la Perse, et l'Inde, et puis la Chine,
Les mandarins ventrus sous les ombrel·les,
Et les princesses aux mains fines,
Et les lettrés qui se querellent
Sur la poésie et sur la beauté;
Je voudrais m'attarder au palais enchanté
Et comme un voyageur étranger
Contempler à loisir des paysages peints
Sur des étoffes en des cadres de sapin
Avec un personnage au milieu d'un verger;
Je voudrais voir des assassins souriant
Du bourreau qui coupe un cou d'innocent
Avec son grand sabre courbé d'Orient.
Je voudrais voir des pauvres et des reines;

Sheherazada

1 - Àsia

Àsia, Àsia, Àsia,
vell país meravellós dels contes de la dida
on la fantasia dorm com una emperadriu
en el seu bosc ple de misteri.
Àsia,
voldria anar-me'n amb la goleta
que es bressola aquest vespre al port,
misteriosa i solitària,
i que desplega finalment les seves veles violettes
com un immens ocell de nit en el cel d'or.
Voldria anar-me'n cap a l'illa florida
escoltant el cant de la mar perversa
en un vell ritme encisador.
Voldria veure Damasc i les ciutats de Pèrsia
amb els minarets lleugers a l'aire.
Voldria veure bells turbants de seda
sota cares negres de dents clares;
voldria veure ulls taciturns d'amor
i ninetes brillants de joia,
i pells joves com taronges;
voldria veure vestits de vellut
i robes de llargues franges.
Voldria veure pipes entre les boques
envoltades de barba blanca;
voldria veure àvids marxants de mirada tèrbola,
i cadis, i visirs
que amb un únic moviment del seu dit que s'inclina
decideixen la vida i la mort al seu gust.
Voldria veure Pèrsia, i la Índia, i després la Xina,
els mandarins paxuts sota les ombrel·les,
i les princeses de mans fines,
i els lletrats que discuteixen
sobre poesia i sobre bellesa;
voldria parar-me en el palau encantat
i, com un viatger estranger,
contemplar amb temps paisatges pintats
en teles en marcs d'avet
amb un personatge enmig d'un verger;
voldria veure assassins somrient
del botxí que talla un coll d'innocent
amb el seu gran sabre corb d'Orient.
Voldria veure pobres i reines;

Je voudrais voir des roses et du sang;
 Je voudrais voir mourir d'amour ou bien de haine.
 Et puis m'en revenir plus tard
 Narrer mon aventure aux curieux des rêves
 En éllevant comme Sindbad ma vieille tasse arabe
 De temps en temps jusqu'à mes lèvres
 Pour interrompre le conte avec art...

2 - La flûte enchantée

L'ombre est douce et mon maître dort
 Coiffé d'un bonnet cône de soie
 Et son long nez jaune en sa barbe blanche,
 Mais moi, je suis éveillée encor
 Et j'écoute au déhors
 Une chanson de flûte où s'épanche
 Tour à tour la tristesse ou la joie.
 Un air tour à tour langoureux ou frivole
 Que mon amoureux cheri joue,
 Et quand je m'approche de la croisée
 Il me semble que chaque note s'envole
 De la flûte vers ma joue
 Comme un mystérieux baiser.

3 - L'indifferent

Tes yeux sont doux comme ceux d'une fille,
 Jeune étranger,
 Et la courbe fine
 De ton beau visage de duvet ombragé
 Est plus séduisante encor de ligne.
 Ta lèvre chante sur les pas de ma porte
 Une langue inconnue et charmante
 Comme une musique fausse.
 Entre! Et que mon vin te reconforte...
 Mais non, tu passes
 Et de mon seuil je te vois t'éloigner
 Me faisant un dernier geste avec grâce
 Et la hanche l'égèrement ployée
 Par ta démarche féminine et lasse...

(3 cançons per a soprano i orquestra, 1903)

voldria veure roses i sang;
 voldria veure morir d'amor i de odi,
 i després tornar més tard
 per explicar la meva aventura als curiosos del somnis
 tot aixecant com Simbad la meva vella tassa àrab
 de tant en tant fins als meus llavis
 per interrompre el conte amb art...

2 - La flauta encantada

L'ombra és dolça i el meu mestre dorm
 cobert amb un casquet cònic de seda,
 i el seu llarg nas groc en sa barba blanca,
 però jo, encara estic despert
 i escolto a fora
 una melodia de flauta on es desfoguen
 successivament la tristesa o la joia.
 Una melodia successivament llànguida o frívola
 que el meu estimat enamorat toca,
 i quan m'aprovo a la finestra,
 em sembla que cada nota voli
 de la flauta a la meva galta
 com un bes misteriós.

3 - L'indiferent

Els teus ulls són dolços com el d'una noia,
 jove estranger,
 i la corba fina
 del teu bell rostre de pèl ombrejat
 és encara més seductor de perfil.
 El teu llavi canta al llindar de la meva porta
 una llengua desconeguda i encisadora
 Com una música falsa.
 Entra! que el meu vi et reconforti...
 Però no, passes
 i des de la meva entrada veig com t'allunyes
 fent-me un últim gest amb gràcia
 i amb el maluc lleugerament encorbat
 pel teu pas femení i cansat...

TEXTOS

RICHARD WAGNER (1813 - 1883)

Mathilde Wesendonk
Fünf Gedichte

1 - Der Engel

In der Kindheit frühen Tagen
Hört ich oft von Engeln sagen,
Die des Himmels hehre Wonne
Tauschen mit der Erdensonne,

Daß, wo bang ein Herz in Sorgen
Schmachtet vor der Welt verborgen,
Daß, wo still es will verbluten,
Und vergehn in Tränenfluten,

Daß, wo brünstig sein Gebet
Einzig um Erlösung fleht,
Da der Engel niederschwebt,
Und es sanft gen Himmel hebt.

Ja, es stieg auch mir ein Engel nieder,
Und auf leuchtgendem Gefieder
Führt er, ferne jedem Schmerz,
Meinen Geist nun himmelwärts!

2 - Stehe still!

Sausendes, brausendes Rad der Zeit,
Messer du der Ewigkeit;
Leuchtende Sphären im weiten All,
Die ihr umringt den Weltenball;
Urewige Schöpfung, halte doch ein,
Genug des Werdens, laß mich sein!

Halte an dich, zeugende Kraft,
Urgedanke, der ewig schafft!
Hemmet den Atem, stillet den Drang,
Schweigend nur eine Sekunde lang!
Schwellende Pulse, fesselt den Schlag;
Ende, des Wollens ewger Tag!

Daß in selig süßem Vergessen
Ich mög alle Wonne ermessen!

Wenn Auge in Auge wonnig trinken,
Seele ganz in Seele versinken;
Wesen in Wesen sich wiederfindet,

Cinc poemes

1 - L'àngel

En els dies llunyans de la infància
sentí parlar sovint d'àngels
que canviaven les sublims delícies celestials
pel sol de la Terra,

on un cor inquiet i angoixat
llanguia amagat del món,
i volia dessagnar-se tranquil
i perir en un mar de llàgrimes,

on la seva pregària fervent
només demanava la salvació,
i un àngel baixava i se l'emportava
dolçament al cel.

Sí, també per a mi baixà un àngel
que amb les seves ales esplendoroses
m'allunyà de qualsevol dolor,
i portà al cel el meu esperit!

2 - Detureu-vos!

Murmurejant i brunzidora roda del temps,
mesuradora de l'eternitat;
esferes iluminoses de l'ampli infinit,
que encerclau la bola del món,
creació eterna, detureu-vos!
prou de l'esdevenir, deixeu-me ser!

Detureu-vos, força generadora,
pensaments primitius, eternament creadors!
Conteniu l'alè, calmeu l'impuls,
calleu només durant un segon!
Pols excitat, encadena els teus batecs;
acaba, dia etern de la voluntat!

Que en un oblit dolç i sagrat
pugui apreciar totes les delícies!

Quan els ulls beuen delitosos en els ulls,
quan l'ànima en l'ànima s'enfonsa totalment;
quan un ésser es retroba en un ésser

Und alles Hoffens Ende sich kündet,
Die Lippe verstummt in staunendem Schweigen,
Keinen Wunsch mehr will das Innre zeugen:
Erkennt der Mensch des Ewgen Spur,
Und löst dein Rätsel, heilige Natur!

3 - Im Treibhaus

Hochgewölbte Blätterkronen,
Baldachine von Smaragd,
Kinder ihr aus fernen Zonen,
Saget mir, warum ihr klagt?

Schweigend neiget ihr die Zweige,
Malet Zeichen in die Luft,
Und der Leiden stummer Zeuge
Steiget aufwärts, süßer Duft.
Weit in sehnendem Verlangen
Breitet ihr die Arme aus,
Und umschlinget wahnbefangen
Öder Leere nichtgen Graus.

Wohl, ich weiß es, arme Pflanze;
Ein Geschickte teilen wir,
Ob umstrahlt von Licht und Glanze,
Unsre Heimat ist nicht hier!,

Und wie froh die Sonne scheidet
Von des Tages leerem Schein,
Hüllet der, der wahrhaft leidet,
Sich in Schweigens Dunkel ein.

Stille wird's, ein säuselnd Weben
Füllt bang den dunklen Raum:
Schwere Tropfen seh ich schweben
An der Blätter grünem Saum.

4 - Schmerzen

Sonne, weinest jeden Abend
Dir die schönen Augen rot,
Wenn im Meeresspiegel badend
Dich erreicht der frühe Tod!

Doch erstehst in alter Pracht,
Glorie der düstren Welt,
Du am Morgen neu erwacht,
Wie ein stolzer Siegesheld!

i s'anuncia el final de tota esperança,
els llavis callen en silenci meravellat,
i cap altre desig sorgeix del nostre interior:
llavors reconeix l'home l'empresta de l'Eternal,
i perds el teu enigma, santa natura!

3 - A l'hivernacle

Alts arcs de corones de fulles,
baldaquí de maragdes,
fills de llunyanes terres,
digueu-me, de què us queixeu?

Inclineu les branques en silenci,
pinteu signes en l'aire,
i exhaleu un dolç aroma,
testimoni mut del dolor.
Cap a un llunyà anhel nostàlgic
esteneu els vostres braços,
i abraceu plens d'il·lusió
l'horrorós no-res d'una erma vacuïtat.

Potser, ho sé, pobres plantes,
compartim un destí:
encara que aureolats per llum i esplendor,
no és aquí la nostra pàtria!

I com el sol s'acomoda content
de la buida claredat del dia,
qui veritablement sofreix
es submergeix en l'obscur silenci.

Hi ha silenci, una agitació murmurant
omple inquiet l'obscur espai:
Veig surar pesades gotes
en la llinda verda de les fulles.

4 - Penes

Sol, et ploren cada vespre
els teus bells ulls rogens,
quan banyant-te en el mirall del mar
t'arriba la mort prematura!

Però apareixes amb l'antiga esplendor,
glòria del món tenebrós,
quan et despertes de nou al matí,
com un orgullós heroi triomfador!

TEXTOS

Ach, wie sollte ich da klagen,
Wie, mein Herz, so schwer dich sehn,
Muß die Sonne selbst verzagen,
Muß die Sonne untergehn?

Und gebietet Tod nur Leben,
Geben Schmerzen Wonne nur:
O wie dank ich, daß gegeben
Solche Schmerzen mir Natur!

5 - Träume

Sag, Welch wunderbare Träume
Halten meinen Sinn umfangen,
Daß sie nicht wie leere Schäume
Sind in ödes Nichts vergangen?

Träume, die in jeder Stunde,
Jedem Tage schöner blühn,
Und mit ihrer Himmelskunde
Selig durchs Gemüte ziehn!

Träume, die wie hehre Strahlen
In die Seele sich versenken,
Dort ein ewig Bild zu malen:
Allvergessen, Eingedenken! Frühlingssonne

Träume, wie wenn
Aus dem Schnee die Blüten küßt,
Daß zu nie gehänter Wonne
Sie der neue Tag begrüßt,

Daß sie wachsen, daß sie blühen,
Träumend spenden ihren Duft,
Sanft an deiner Brust verglühen,
Und dann sinken in die Gruft.

(Cinc Lieder compostos entre setembre 1857 i maig 1858)

Ai, com podria llavors queixar-me,
quan, cor meu, t'anheló tant?
Ha de desanimar-se el sol,
ha de pondre's?

I la mort només infanta vida,
les penes només donen delit:
Oh, com agraeixo que la natura
m'hagi donat aquestes penes!

5 - Somnis

Digues, quins somnis meravellosos
tenen presos els meus sentiments,
que, com una buida bromera,
no s'han esvaït en l'erm no-res?

Somnis, que a cada hora i cada dia
floreixen més bells,
i que amb el seu anuncí celestial
penetren feliços en el meu esperit.

Somnis, que com raigs sublims
es submergeixen en l'ànima,
per a pintar allà una imatge eterna:
tot oblidat, tot present!

Somnis, com quan el sol primaveral
besa les flors damunt la neu,
i saluda el nou dia
amb delits mai pressentits,

que creixen, que floreixen,
que exhalen somniant el seu perfum,
s'apaguen dolçament en el teu pit,
i s'enfonsen en la tomba

Traducció: Manuel Capdevila i Font

02	divendres 21 d'agost 21:30 h	Lieder de Franz Schubert Luca Pisaroni (bariton), Wolfram Rieger (piano)
03	dissabte 22 d'agost 11:30 h	Bach & Breakfast I - Integral de les suites per violoncel de J. S. Bach (part I) Arnau Tomàs (violoncel)
04	dissabte 22 d'agost 21:30 h	Das Lied von der Erde (G. Mahler), Prélude à l'après-midi d'un faune (C. Debussy) Matthias Goerne (baríton), Charles Reid (tenor), Conjunt instrumental, Josep Pons
05	diumenge 23 d'agost 11:30 h	Bach & Breakfast II - Integral de les suites per violoncel de J. S. Bach (part II) Arnau Tomàs (violoncel)
06	diumenge 23 d'agost 19:00 h	Lieder de Robert Schumann Matthias Goerne (baríton), Alexander Schmalcz (piano)
07	dilluns 24 d'agost 18:30 h	Obres de F. Schubert, M. de Falla, J. Cervelló, E. Granados i S. König Fermín Villanueva (violoncel), Stephan König (piano)
08	dilluns 24 d'agost 21:30 h	Obres de W. A. Mozart i F. Schubert Quartet Casals
09	dimarts 25 d'agost 21:30 h	Obres de W. A. Mozart, G. Kurtág i F. Schubert Quartet Gerhard, F. Villanueva (violoncel)
10	dimecres 26 d'agost 18:30 h	Obres de J. Haydn, F. Schubert i A. Webern Cuarteto Klimt
11	dimecres 26 d'agost 21:30 h	Obres de L. van Beethoven, F. Chopin i F. Schubert Ignasi Cambra, piano
12	dijous 27 d'agost 18:30 h	Descordant Franz Schubert (concert familiar) Solistes de la Camerata 432, David Puertas (narrador)
13	dijous 27 d'agost 21:30 h	Lieder de F. Schubert, R. Schumann, A. Roussel, B. Britten, I. Gurney i J. Turina Sarah Conolly (mezzosoprano), Malcolm Martineau (piano)
14	divendres 28 d'agost 18:30 h	Lieder de Franz Schubert Oddur Jonsson (baríton), Julia Pujol (piano)
15	divendres 28 d'agost 21:30 h	Lieder de F. Schubert, H. Wolf i G. Mahler Dorothea Röschmann (soprano), Malcolm Martineau (piano)
16	dissabte 29 d'agost 18:30 h	Obres de F. Schubert i C. Debussy Iván Martín, piano
17	dissabte 29 d'agost 21:30 h	Lieder de Franz Schubert Elena Copons (soprano), Francisco Poyato (piano), Cor de cambra Dip. de Girona

BIOGRAFIES

MEASHA BRUEGGERGOSMAN

Considerada com una de les aparicions més estimulants dels darrers temps, Measha Brueggergosman es mou amb la mateixa comoditat en el repertori liederístic, en l'operístic i en la música contemporània. Alguna de les seves actuacions més destacades han estat amb directors com Simon Rattle i la Filharmònica de Berlin (*Porgy and Bess*), Peter Eötvös (*Angels in America*), Daniel Harding (*Poèmes pour Moi*) o Michael Tilson Thomas (*Aria for Renga*). També ha col·laborat amb Gustavo Dudamel en el seu debut com a titular a l'Orquestra Filharmònica de Los Angeles, Pablo Heras-Casado amb *Mahagonny* al Teatro Real i amb Daniel Barenboim a La Scala de Milà entre d'altres. En el repertori liederístic col·labora habitualment amb Jean-Yves Thibaudet i Justus Zeyen oferint recitals als auditoris més importants del món com el Wigmore Hall o el Carnegie Hall.

JUSTUS ZEYEN

Nascut a Kiel (Alemanya), va estudiar a Hannover amb Karl Engel i Berndhart Ebert, entre d'altres. Ha treballat amb artistes com Julianne Banse, Dorothea Röschmann, Diana Damrau, Measha Brüggergosman, Florian Boesch i Michael Schade. També ha actuat a diversos festivals, com el Berliner Festwochen, Viena, Munic, Schubertiade Schwarzenberg, Mostly Mozart Festival de Nova York o Tanglewood Music. Des del seus primers concerts al Lockenhaus Chamber Music Festival el 1994, va col·laborar regularment amb Thomas Quasthoff, amb qui va actuar als principals escenaris d'Europa. És professor del conservatori de Hannover.

ORGANITZEN

AMB EL SUPORT DE

AMB LA COL·LABORACIÓ I PATROCINI DE

